

UCHWAŁA NR .....
RADY MIEJSKIEJ W NOWYM DWORZE GDAŃSKIM

z dnia ..... 2025 r.

w sprawie w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2025 – 2027

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 1465 z późn. zm.) oraz art. 176 pkt 1 i art. 179 ust. 2 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (t.j. Dz. U. z 2025 r. poz. 49),

uchwała się, co następuje:

§ 1. Przyjmuje się Gminny Program Wspierania Rodziny na lata 2025 – 2027 stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

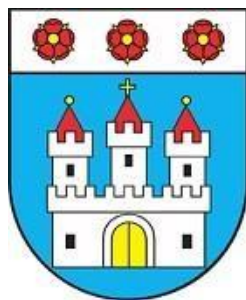
§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Nowego Dworu Gdańskiego.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady Miejskiej

Wojciech Krawczyk

Załącznik do uchwały Nr .....
Rady Miejskiej w Nowym Dworze Gdańskim

GMINNY PROGRAM WSPIERANIA RODZINY NA LATA 2025 – 2027

Nowy Dwór Gdański 2025

WSTĘP

Gminny Program Wspierania Rodziny w Mieście i Gminie Nowy Dwór Gdański na lata 2025-2027 stanowi samodzielny program, służący wspieraniu rodziny przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych. Jego podstawowym założeniem jest utworzenie spójnego systemu wsparcia dzieci oraz rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych. Wszelkie działania służb i instytucji pracujących na rzecz dobra dziecka i rodziny powinny być zintegrowane, ponieważ problemy występujące w rodzinie są złożone i wymagają interdyscyplinarnej współpracy. Praca z rodziną powinna być prowadzona przez odpowiednio przygotowaną kadrę, kompleksową i obiektywną.

Realizowane w ramach Programu zadania będą skupiać się nie tylko na dziecku, ale na całej rodzinie jako podstawowej komórce społecznej, w szczególności w sytuacjach, gdy dziecko zostanie umieszczone poza rodziną biologiczną, w celu odzyskania przez nią funkcji opiekuńczej.

Rodzina jest podstawową komórką społeczną oraz naturalnym miejscem rozwoju wszystkich jej członków. Jest pierwszym i najważniejszym środowiskiem, w którym kształtuje się osobowość dziecka. Rodzina oddziałuje na dziecko przekazując mu system wartości oraz tradycje. Dokonujące się zmiany społeczne i gospodarcze niosą ze sobą wiele skutków pozytywnych, ale niestety również i negatywnych, które przyczyniają się do rozpadu rodziny.

Rozpad rodziny, niewydolność w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych, choroba alkoholowa rodziców, przemoc domowa, zanikanie poczucia bezpieczeństwa, narastanie konfliktów, wypadki losowe, to główne problemy dezorganizujące życie rodzin. Różnorakie formy wsparcia na rzecz rodziny problemowej należy docenić i ciągle udoskonalać. Zamiast zastępować i wyręczać rodzinę w wypełnianiu jej roli, należy ją przede wszystkim wspierać, wspomagać, aby przywrócić jej prawidłowe funkcjonowanie.

Wsparcie rodziny powinno być wczesne i mieć charakter profilaktyczny. Główną zasadą powinna być zasada pomocniczości. Działania przyniosą najlepszy efekt, gdy będą odbywać się za zgodą rodziny i z jej aktywnym udziałem. Gdy zaistnieje konieczność umieszczenia dziecka w rodzinie zastępczej, podstawowym celem pracy z rodziną biologiczną będzie jak najszybszy powrót dziecka do niej. Mając na uwadze fakt, że rodzina biologiczna jest najbardziej sprzyjającą w prawidłowym rozwoju dziecka, należy zadbać o to, aby ono jak najdłużej w niej pozostało.

Pozostawienie rodzin bez fachowego wsparcia i różnorodnej pomocy specjalistycznej mogłoby zainicjować wzrost zjawiska dalszej degradacji rodzin i skutkować różnorodnymi konsekwencjami, którymi najbardziej zagrożone byłyby dzieci. Priorytetem wspierania rodziny zawsze było i jest zapewnienie odpowiednich warunków rozwoju dzieci, młodzieży oraz kształtowania wartości i norm związanych z ich wychowaniem, bez względu na występujące okoliczności.

Program będzie miał charakter zróżnicowany, zarówno profilaktyczny, jak i interwencyjny, w zależności od celów i poszczególnych zadań prowadzących do ich realizacji.

UZASADNIENIE WPROWADZENIA PROGRAMU

Zgodnie z art. 176 pkt. 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej do zadań własnych gminy należy m.in. opracowanie i realizacja trzyletniego gminnego programu wspierania rodziny.

Ustawa nakłada na gminę obowiązek podejmowania działań wspierających wobec rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo- wychowawczych. Zakłada w szczególności wzmocnienie działań profilaktycznych i doskonalenie metod pracy z rodziną na rzecz pozostawienia w niej dziecka lub jego powrotu do rodziny naturalnej. Przynosząca rezultaty pomoc dla rodzin przeżywających trudności w pełnieniu ról opiekuńczo-wychowawczych, jak i skuteczna ochrona dzieci może być osiągnięta poprzez współpracę przedstawicieli instytucji (pomoc społeczna, oświata, wymiar sprawiedliwości, policja), które mają kontakt z dzieckiem i jego rodziną. Działania pomocowe na poziomie gminy polegają na udzielaniu rodzinie pomocy w radzeniu sobie z trudnościami tak, aby w efekcie nie doszło do umieszczenia dziecka w pieczy zastępczej, a jeżeli dojdzie do tego rodzaju interwencji, do stworzenia takich warunków w funkcjonowaniu rodziców dziecka, aby możliwy był powrót dziecka pod opiekę rodziny biologicznej.

Konsekwencją powyższego zapisu jest wprowadzenie trzyletniego programu wspierania rodziny w Mieście i Gminie Nowy Dwór Gdański na lata 2025-2027. Priorytetem będzie stworzenie działań profilaktycznych i osłonowych tak, aby zapobiegać marginalizacji i społecznym obniżeniem standardu życia, ma dać poczucie bezpieczeństwa i gwarancję wsparcia instytucjonalnego. Każdy potrzebujący powinien mieć zapewnioną pomoc i posiadać pewność, że może je otrzymać w instytucjach do tego celu powołanych.

Program został opracowany w oparciu o lokalną diagnozę problemu w Mieście i Gminie Nowy Dwór Gdański.

PODSTAWA PRAWNA

Rodzina i dziecko są chronione zarówno w ustawodawstwie polskim, jak i międzynarodowym. Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej w art. 18 stanowi, że małżeństwo, macierzyństwo i rodzicielstwo znajdują się pod ochroną i opieką Rzeczypospolitej Polskiej. Kolejne artykuły Konstytucji konkretyzują to stwierdzenie, odnosząc je do różnych aspektów życia rodzinnego.

Innymi regulacjami prawnymi związanymi z problematyką rodziny są kodeksy: rodzinny i opiekuńczy, karny, cywilny, pracy oraz ratyfikowane przez Polskę akty międzynarodowe takie jak Powszechna Deklaracja Praw Człowieka, Europejska Karta Społeczna, konwencja o prawach dziecka przyjęta przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych. Ponadto realizacja polityki wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej opiera się między innymi na poniższych aktach prawnych:

1. Ustawa o samorządzie gminnym z dnia 8 marca 1990 r. (t. j. Dz. U. z 2024 r., poz. 609) z póź.zm.
2. Ustawa o pomocy społecznej z dnia 12 marca 2004 r. (t. j. Dz. U. z 2024 r., poz. 1283,1572) z póź.zm.
3. Ustawa o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej z dnia 9 czerwca 2011 r. (t. j. Dz. U. z 2024 r., poz. 177 .) z póź.zm.
4. Ustawa o świadczeniach rodzinnych z dnia 28 listopada 2003 r. (t. j. z 2024r., poz. 323) z póź.zm.

5. Ustawa o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie z dnia 29 lipca 2005 r. (t. j. Dz. U. z 2024 r. poz. 1673) z póź.zm.
6. Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t. j. Dz. U. z 2023 r., 2151 t. j.)z póź.zm.
7. Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomani (t. j. Dz.U. z 2023 r.,1939 t. j.) z póź.zm
8. Ustawa o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci z dnia 11 lutego 2016 r. (t. j. Dz.U. z 2024 r. poz.421) z póź.zm.
9. Ustawa z dnia 4 listopada 2016 r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem” (t. j. Dz. U. z 2023 r., poz.1923) z póź.zm.
10. Ustawa o pomocy osobom uprawnionym do alimentów z dnia 7 września 2007 r. (Dz.U. z 2023 poz. 581) z póź.zm.
11. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 30 maja 2018 r. w sprawie warunków realizacji rządowego programu „Dobry Start”. (t. j. Dz. U. z 2018 poz. 1061)

DIAGNOZA ŚRODOWISKA

Nowy Dwór Gdański znajduje się w północnej Polsce. Należy do województwa pomorskiego, powiatu nowodworskiego. Jest siedzibą gminy miejsko-wiejskiej Nowy Dwór Gdański. Nowy Dwór Gdański to miasto o długiej historii i ciekawej tradycji. Jego położenie w sercu Żuław Wiślanych sprawia, że jest to miejsce o dużym potencjale turystycznym - szczególnie dla osób zainteresowanych historią, przyrodą oraz aktywnym wypoczynkiem. Miasto łączy w sobie ciekawą architekturę oraz bogate tradycje związane z rolnictwem i handlem.

Gmina zajmuje powierzchnię 5,1 km². Wyodrębnionych w nim jest 25 sołectw. Na dzień 31 grudnia 2024 roku w gminie Nowy Dwór Gdański liczba mieszkańców wyniosła 16 185 tyś.

W 2024 roku liczba ludności gminy Nowy Dwór Gdański wynosiła 16 185 i była nieco niższa niż w latach 2022-2023 (w 2022 r. – 16,485; w 2023 r. – 16 376). W kolejnych latach większość wśród ogółu mieszkańców gminy stanowiły osoby w wieku produkcyjnym (w 2022 r. – 59,2%; w 2023 r. – 58,8%;).

W analizowanym okresie na podobnym poziomie jest liczba dzieci i młodzieży. Systematycznie spada liczba osób w wieku produkcyjnym, natomiast z roku na rok zwiększa się liczba osób starszych. Dane szczegółowe w tym zakresie przedstawia poniższa tabela.

Tabela nr 1 Ludność gminy – struktura wiekowa w latach 2022 – 2024.

Liczba ludności gminy	Rok					
	2022	%	2023	%	2024	%
Wiek przedprodukcyjny	3 164	19,20	3 114	19,00	3027	18,70
Wiek produkcyjny	9759	59,20	9631	58,81	9 487	58,61

Wiek poprodukcyjny	3 562	21,60	3631	22,17	3671	22,68
Ogółem	16 485	100	16 376	100	16 185	100

Źródło danych: Urząd Gminy Nowy Dwór Gdański

Z powyższych danych wynika także, że w gminie Nowy Dwór Gdański sukcesywnie zmniejsza się liczba mieszkańców w ciągu roku. Malejącą ilość mieszkańców możemy zaobserwować szczególnie na wsiach, gdzie rośnie liczba wyludnionych domów, przeznaczonych na sprzedaż jak również opuszczonych, zaniedbanych posesji. Z obserwacji środowiska lokalnego wynika, że młodzież wyjeżdżająca na studia do miast już w tych miastach pozostaje. Związane jest to z lepszą i szybszą możliwością znalezienia pracy adekwatnej do wykształcenia oraz większymi zarobkami.

DIAGNOZA PROBLEMÓW WYSTĘPUJĄCYCH W RODZINACH W OPINII MIESZKAŃCÓW GMINY NOWY DWÓR GDAŃSKI ORAZ MOŻLIWOŚCI PRZEZWYCIĘŻENIA TYCH TRUDNOŚCI NA PODSTAWIE BADANIA DOROSŁYCH MIESZKAŃCÓW-PODSUMOWANIE

Przeprowadzone badania w 2024 r. pt.: „Gminny Program Wspierania Rodziny dla Gminy Nowy Dwór Gdański na lata 2025- 2027” obejmowały mieszkańców Gminy Nowy Dwór Gdański, którzy ukończyli osiemnasty rok życia. Metoda zastosowana w badaniu to CAWI (ang. Computer-Assisted Web Interview – wspomagany komputerowo wywiad przy pomocy strony WWW – wykorzystane narzędzie badawcze to program CORIGO rekomendowany przez ORE)-technika zbierania informacji w ilościowych badaniach rynku i opinii publicznej, w której respondent jest proszony o wypełnienie ankiety w formie elektronicznej. Respondenci byli informowani o anonimowym charakterze ankiety oraz możliwości rezygnacji z badania w dowolnym momencie. Ankieta obejmowała 17 pytań.

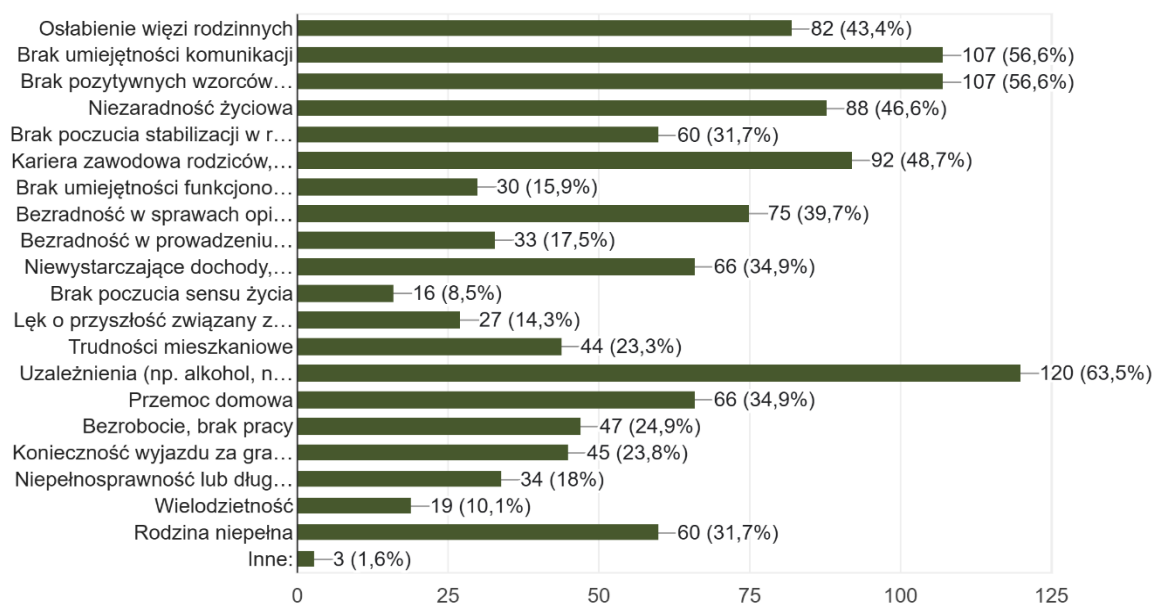
W badaniu wzięło udział 189 osób. Średnia wieku respondentów wyniosła 31- 45 lat. Wśród ankietowanych przeważało wykształcenie wyższe 60,3%, zaś stan cywilny dominował zamężna/zamężny – 72%. W 61,4% ankietowani nie reprezentowali żadnej instytucji bądź organizacji. Na pytanie odnośnie oceny swojej sytuacji materialno - bytowej 65,1 % badanych odpowiedziało, że jest ona przeciętna.

47,1 % ankietowanych wskazało, że na przestrzeni ostatnich 3 lat, zjawiska negatywne dotyczące dzieci i młodzieży zdecydowanie się nasiliły. Respondenci w 41, 8% zaznaczyli, że nie są zainteresowani pełnieniem funkcji rodziny wspierającej.

W pytaniu szóstym ankietowani wskazali, że najczęstszym problemem występującym w rodzinie jest uzależnienie od alkoholu 63, 5% a w kolejnym miejscu wymienili brak umiejętności komunikacji 56, 6% oraz brak pozytywnych wzorców 56, 6%.

6. Według Pana/Pani jakie są najczęściej występujące problemy w rodzinach?* Można zaznaczyć więcej niż jedną odpowiedź

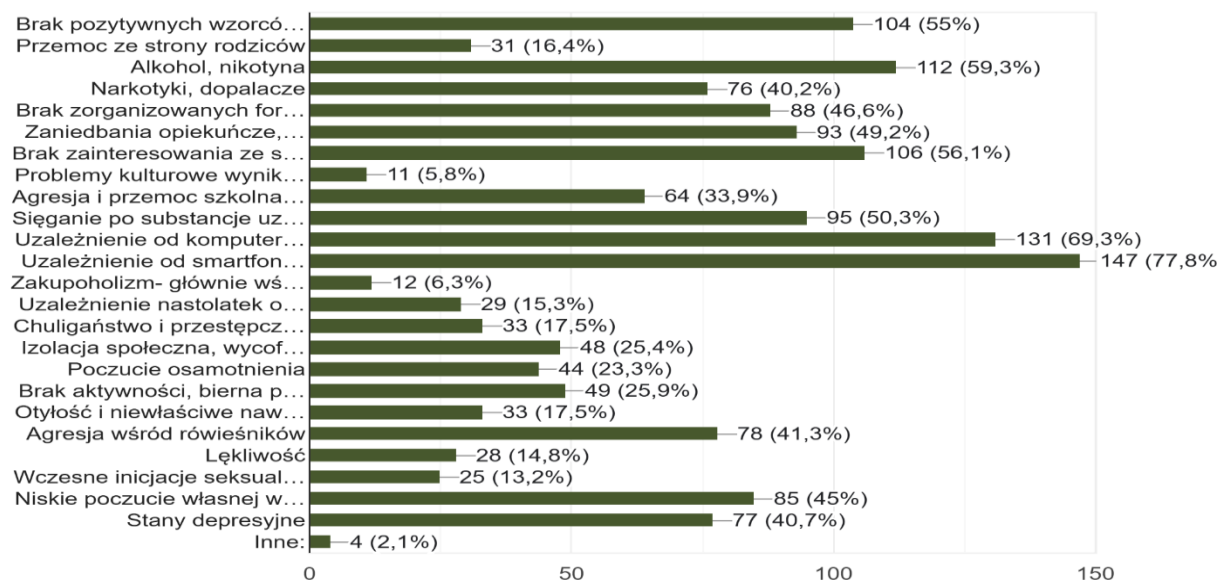
189 odpowiedzi

Na pytanie ósme odnoszące się do negatywnych zjawisk występujących wśród dzieci i młodzieży respondenci wskazali uzależnienie od smartfonu 77, 8% a następnie uzależnienie od komputera 69,35% i kolejno spożywanie alkoholu i nikotyny 59,3%.

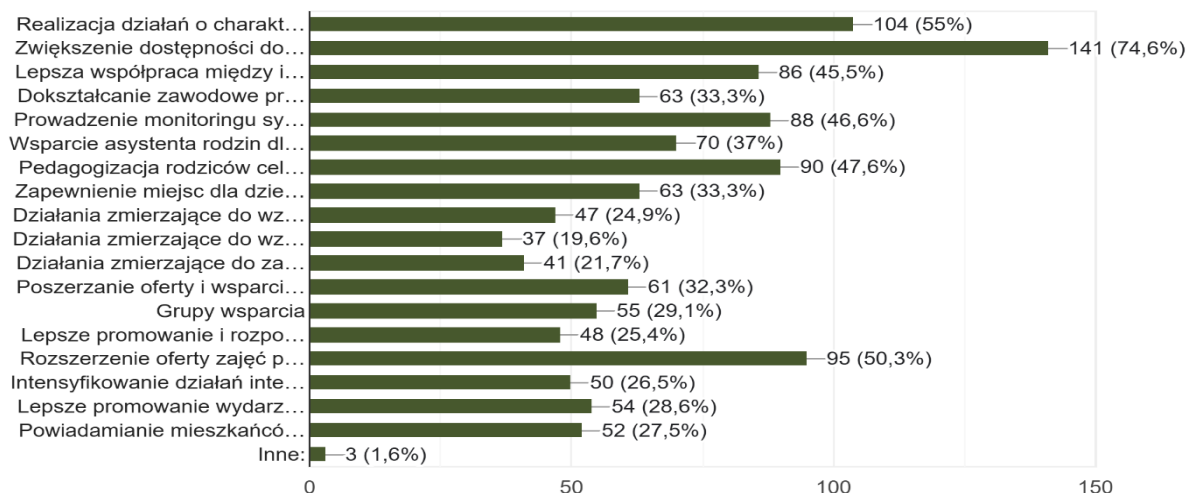
8. Jakie negatywne zjawiska odnoszące się do dzieci i młodzieży można dostrzec najczęściej na terenie gminy Nowy Dwór Gdański Można zaznaczyć więcej niż jedna odpowiedź

189 odpowiedzi

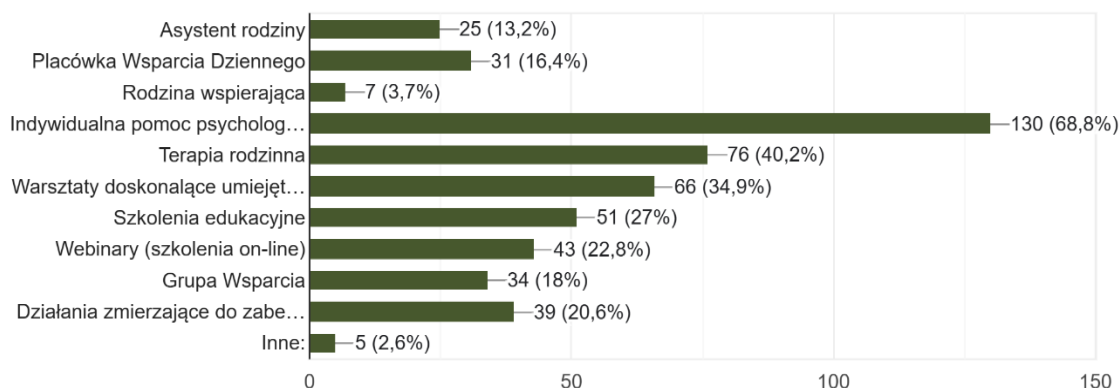
W kolejnym 10 pytaniu ankietowani zostali zapytani, jakie działania należy podjąć w celu zapobiegania występowania problemów w rodzinie. Najczęstszą odpowiedzią, którą wskazano, było zwiększenie dostępności do poradnictwa specjalistycznego (psychologa, terapeuty, pedagoga) 74,6%, a następnie realizacja zadań o charakterze profilaktycznym (zajęcia w placówkach oświatowych dla dzieci i młodzieży) 55% oraz rozszerzenie oferty zajęć pozalekcyjnych dla dzieci i młodzieży 50,3%.

10. Jakie działania mające na celu zapobieganie lub ograniczenie występowania problemów w rodzinach należy podjąć w gminie Nowy Dwór Gd...ki? Można wskazać więcej niż jedną odpowiedź
189 odpowiedzi

Najczęściej wybraną odpowiedzią na pytanie 11 odnoszące się do wskazania wybranej formy wsparcia w trudnej sytuacji było zaznaczenie indywidualnej pomocy psychologicznej/ terapeutycznej/pedagogicznej 68,8%, terapii rodzinnej 40,2% oraz warsztaty doskonalące umiejętności wychowawcze np. szkoła dla rodziców 34,9%.

11. Z jakich form wsparcia Pan/Pani najchętniej by skorzystał/skorzystała w sytuacji trudności wychowawczych? * Można wskazać więcej niż jedną odpowiedź
189 odpowiedzi

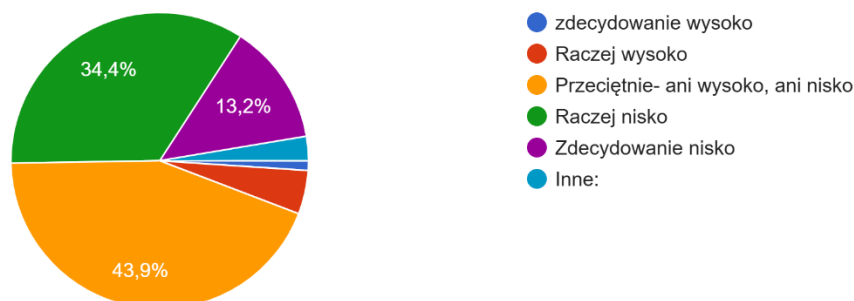

Respondenci wskazali, że dostęp do wyżej wymienionych form wsparcia rodziny jest przeciętny 43,9%.

12. Jak ocenia Pan/Pani dostęp do wyżej wskazanych form wsparcia rodziny na terenie gminy Nowy Dwór Gdański? Wybierz jedną odpowiedź

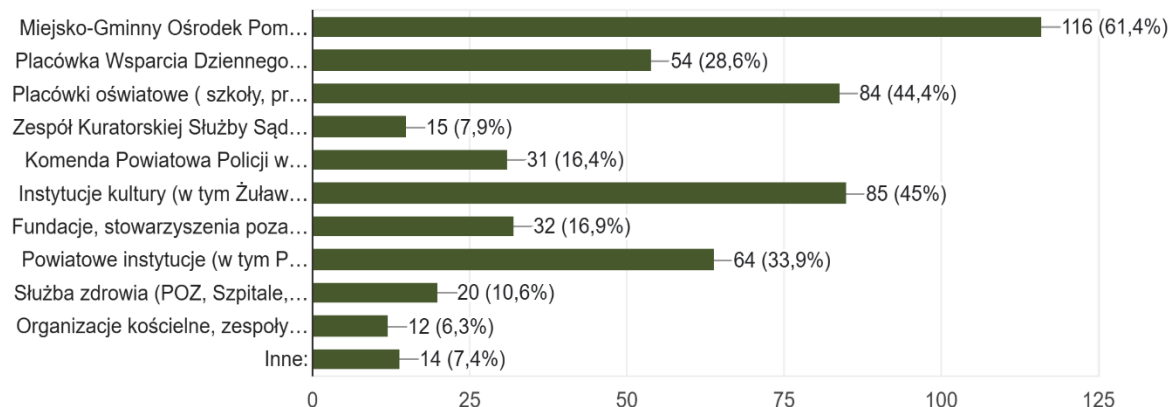
189 odpowiedzi

Ankietowani zaznaczyli, że najczęściej wybieraną instytucją przyczyniającą się do poprawy sytuacji rodziny jest Miejsko - Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Nowym Dworze Gdańskim 61.4%, następnie to Instytucje kultury (w tym Żuławski Ośrodek Kultury, Żuławski Park Historyczny, biblioteki) 45%, oraz placówki oświatowe (szkoły, przedszkola, żłobki) 44,4% .

13. Proszę wskazać instytucje i organizacje, które swoją działalnością przyczyniają się do poprawy sytuacji rodzin? Można wskazać więcej niż jedną odpowiedź

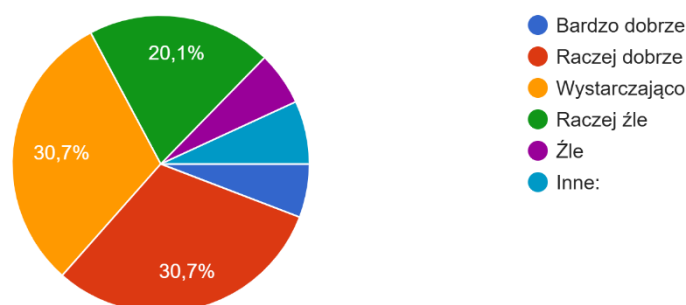
189 odpowiedzi

Opiniodawcy ocenili, że oferowana pomoc przez wyżej wymienione instytucje działające na rzecz rodzin z terenu gminy Nowy Dwór Gdański jest na poziomie raczej dobrym 30,7%.

14. Proszę ocenić oferowaną pomoc przez wyżej wskazane instytucje działające na rzecz rodzin z terenu gminy Nowy Dwór Gdański ?* Wybierz jedną odpowiedź

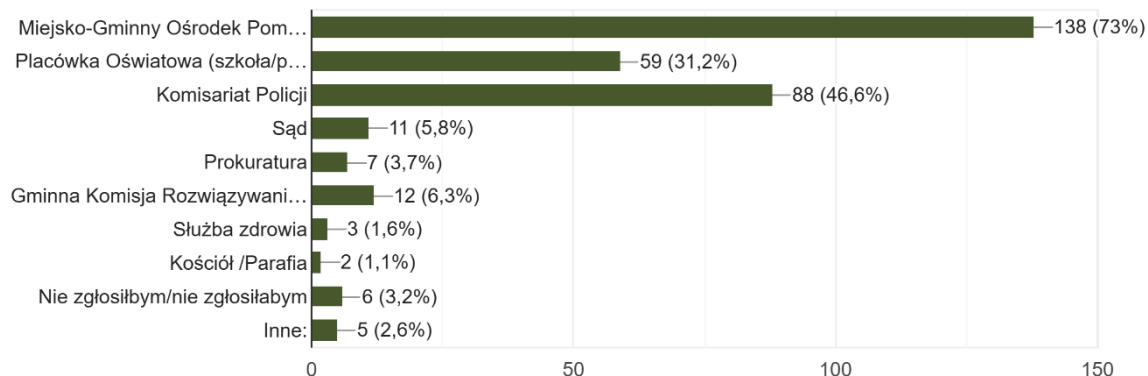
189 odpowiedzi

Ankietowani w kolejnym pytaniu w 73% zaznaczyli, że swoje zaniepokojenie problemami rodziny z sąsiedztwa, zgłosiliby do Miejsko - Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Nowym Dworze Gdańskim, następnie wskazano Komisariat Policji 46,6% oraz Placówki Oświatowe 31,2%.

16. Do której z instytucji zgłosiłby Pan/zgłosiłaby Pani swoje zaniepokojenie problemami rodziny z sąsiedztwa? Można wskazać więcej niż jedną odpowiedź

189 odpowiedzi

CHARAKTERYSTYKA OSÓB I RODZIN KORZYSTAJĄCYCH Z POMOCY SPOŁECZNEJ

Zadania z zakresu pomocy społecznej w Mieście i Gminie Nowy Dwór Gdański realizuje Miejsko Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Nowym Dworze Gdańskim. Celem działania Miejskiego - Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej jest umożliwienie osobom i rodzinom przezwycięzenie trudnych sytuacji życiowych, których nie są w stanie pokonać wykorzystując własne zasoby uprawnienia i możliwości, wspieranie osób i rodzin w wysiłkach zmierzających do zaspokojenia niezbędnych potrzeb, umożliwienie im życia w warunkach godnych człowieka, zapobieganie powstaniu nowych problemów społecznych przez podejmowanie działań zmierzających

do usamodzielnienia osób i rodzin oraz ich integracji ze środowiskiem, a także wspieranie rodzin wychowujących dzieci poprzez finansowe wsparcie na pokrycie potrzeb związanych z ich wychowaniem.

Tabela nr 2 przedstawia liczbę rodzin i osób w tych rodzinach, korzystających z pomocy społecznej w latach 2022 – 2024, stanowiącej powód przyznania pomocy. Dotyczy osób i rodzin, korzystających ze świadczeń przyznanych decyzją administracyjną.

Tabela nr 2 Rodziny/osoby korzystające z pomocy w latach 2022-2024 ze względu na losowość

Występująca w rodzinie losowość – powód przyznania pomocy	Rok 2022	Rok 2023	Rok 2024
	Liczba rodzin ogółem	Liczba rodzin ogółem	Liczba rodzin ogółem
Ubóstwo	150	153	132
Bezrobocie	127	133	142
Bezradność w sprawach opiekuńczo - wychowawczych oraz prowadzeniu gospodarstwa domowego	22	28	17
Przemoc w rodzinie	3	3	4
Alkoholizm	37	40	35
Długotrwała choroba	134	149	150
Niepełnosprawność	152	154	167

Źródło danych: Miejsko – Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej

Od lat głównym powodem ubiegania się o wsparcie ośrodka, prócz ubóstwa jest bezrobocie. Zjawisko bezradności w sprawach wychowawczych i występowanie przemocy w rodzinie niekiedy związane jest z faktem uzyskania dodatkowych środków finansowych, które wydatkowane są w sposób w nieprawidłowy.

Dodatkowo budżety domowe rodzin wspiera ustawa o pomocy państwa w wychowaniu dzieci, przyznająca świadczenie wychowawcze 800+ wypłacane na każde dziecko oraz program rządowy 300+ dla młodzieży uczącej się do 20 roku życia, a młodzieży niepełnosprawnej do 24 roku życia. Otrzymywane środki znacznie poprawiły funkcjonowanie rodzin wielodzietnych oraz rodzin z dziećmi, co przekłada się na spadek wypłacanych świadczeń finansowych.

Liczba rodzin korzystających z pomocy z powodu bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych, w tym rodzin niepełnych i wielodzietnych kształtuje się na podobnym poziomie. W ostatnim roku wzrosła liczba rodzin, w których dochodzi do przemocy. Praca z tymi rodzinami prowadzona jest w ramach Zespołu Interdyscyplinarnego i grup roboczych. Rodziny te najczęściej jednak nie korzystają z pomocy finansowej MGOPS a jedynie z poradnictwa, wsparcia i pracy socjalnej. Pracownicy socjalni i asystenci rodziny Miejsko - Gminnego

Ośrodka Pomocy Społecznej w Nowym Dworze Gdańskim w ramach wykonywania swoich obowiązków podejmują działania na rzecz rodzin dysfunkcyjnych, borykających się z różnorodnymi problemami. Niejednokrotnie są to rodziny, które oprócz ubóstwa dotknięte są wieloma dysfunkcjami. Praca z takimi rodzinami wymaga od kadry pomocy społecznej wysokiego profesjonalizmu i zaangażowania w podejmowanych działaniach.

Rodziny z trudnościami opiekuńczo-wychowawczymi stanowią znaczną część klientów pomocy społecznej na terenie gminy Nowy Dwór Gdański. Najczęściej niezaradność rodziny w opiece i wychowywaniu dzieci łączy się z różnymi problemami takimi jak: uzależnienia, przemoc domowa, bezrobocie oraz związane z tym ubóstwo, rodziny niepełne lub wielodzietne, zaburzenia równowagi systemu rodzinnego w sytuacjach kryzysowych, problemy w pełnieniu ról społecznych i rodzicielskich. Złe funkcjonowanie rodziny jest częstym powodem zaniedbywania przez dzieci nauki, nierealizowania obowiązku szkolnego, demoralizacji oraz niskiej samooceny. Brak odpowiedniego specjalistycznego wsparcia dla takich rodzin powoduje potencjalne zagrożenie związane z koniecznością odebrania dzieci ze środowiska naturalnego i umieszczenia ich w pieczy zastępczej. Ponadto, występujące w rodzinie problemy są często złożone i do rozwiązania wymagają interdyscyplinarnych i skoordynowanych działań osób ze specjalistycznym przygotowaniem oraz instytucji działających na rzecz rodzin. Rodziny dysfunkcyjne wymagają stałego ich monitorowania i wsparcia, w tym w szczególności przez pracowników socjalnych, pedagogów szkolnych, policję, kuratorów sądowych, a w razie potrzeby przez asystentów rodziny.

Asystent rodziny prowadzi pracę z rodziną w miejscu jej zamieszkania lub miejscu wskazanym przez rodzinę, za jej zgodą i z jej aktywnym udziałem, z uwzględnieniem zasobów własnych rodziny oraz źródeł wsparcia zewnętrznego. Liczba rodzin, z którymi jeden asystent rodziny może w tym samym czasie prowadzić pracę, jest uzależniona od stopnia trudności wykonywanych zadań, jednak nie może przekroczyć 15.

Wprowadzenie asystenta i jego praca z rodziną ma na celu podniesienie kompetencji opiekuńczo-wychowawczych rodziców, podniesienie poziomu ich odpowiedzialności za losy swojej rodziny oraz umiejętności komunikacyjnych w rodzinie. W efekcie wspólne działania rodziny, asystenta i pracownika socjalnego, przy wsparciu instytucji i organizacji, mają zapobiec rozpadowi rodziny i umieszczeniu dzieci w pieczy zastępczej.

Poniższa tabela przedstawia dane o liczbie rodzin i dzieci objętych pomocą asystenta rodziny w latach 2022– 2024.

Tabela nr 3 Rodziny i dzieci objęte pomocą asystenta rodziny na terenie Gminy Nowy Dwór Gdański

	2022 rok	2023 rok	2024 rok
liczba rodzin z dziećmi objętych pomocą asystenta rodziny, w tym :	44	48	52
na mocy Postanowienia wydanego przez Sąd Rodzinny i Nieletnich	11	11	12
Liczba rodzin z którymi asystent rodziny zakończył współpracę	11	8	14

liczba dzieci ww. rodzinach	77	101	108
------------------------------------	-----------	------------	------------

Źródło danych: Miejsko – Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej

Ilość rodzin wymagających wsparcia w tym zakresie ulega wahaniom. Środowiska rodzinne są na bieżąco monitorowane i typowane do objęcia pomocą asystenta. Zwiększa się ilość wydawanych przez sąd postanowień zobowiązujących niewydolne wychowawczo rodziny do współpracy z asystentem.

W analizowanym okresie asystent rodziny prowadził pracę z rodzinami w miejscu ich zamieszkania. Wykonując swoje obowiązki współpracował z różnymi instytucjami: szkołami, przedszkolami z terenu gminy, z kuratorami sądowymi, Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Nowym Dworze Gdańskim oraz placówkami ochrony zdrowia. Asystent rodziny jest również członkiem Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy.

Dzieci z rodzin potrzebujących korzystają z pomocy MGOPS w ramach rządowego programu posiłek w szkole i w domu. Pomoc ta udzielana jest w postaci bezpłatnych obiadów w szkołach. W roku sprawozdawczym z programu skorzystało 78 dzieci. Kosz wydatków na ten cel wyniósł 68.701,50zł. Sytuacja finansowa rodzin poprawiła się z uwagi na zwiększenie kwoty świadczenia wychowawczego z 500+ na 800+.

Tabela nr 4 Pomoc w postaci dożywiania dzieci przez Miejsko -Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej

Rok	Liczba dzieci objętych programem „posiłek w szkole i w domu” ogółem
2022	80
2023	104
2024	78

Źródło danych: Miejsko – Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej

Wsparciem MGOPS objęte zostały także rodziny, w których wdrożona została procedura „Niebieskie Karty”. W 2024 r. odbyło się 107 spotkań grup diagnostyczno - pomocowych, które mają na celu realizację indywidualnych planów pomocy i monitoring sytuacji rodzin.

*Tabela nr 5 Liczba wdrożonych oraz zakończonych procedur Niebieskich Kart w rodzinach w ostatnich latach
(na podstawie danych z Ośrodka Pomocy Społecznej)*

Rok	Ilość wdrożonych niebieskich kart	Ilość zamkniętych niebieskich kart
2022	41	41
2023	55	35
2024	33	39 (z czego 21 z lat poprzednich)

Źródło danych: Miejsko – Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej

Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Nowym Dworze Gdańskim pozyskał zatrudnia psychologa działającego w ramach Zespołu Interdyscyplinarnego. Wsparcie psychologiczne kierowane jest do osób dotkniętych przemocą w rodzinie, jak i do osób podejrzanych o stosowanie przemocy w rodzinie. W roku 2024 ramach konsultacji psychologicznych z psychologiem z tut. ośrodka zrealizowano łącznie 227 konsultacji. Natomiast liczba osób, które skorzystały z pomocy psychologicznej wyniosła 35.

Tabela nr 6 Liczba konsultacji psychologicznych w latach 2022 -2024 w MGOPS w Nowym Dworze Gdańskim

L.p.		Rok 2022	Rok 2023	Rok 2024
1.	Liczba konsultacji psychologicznych	263	293	227
2.	Liczba osób korzystających z konsultacji	43	45	35

Źródło danych: Miejsko – Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej

W celu zapobiegania dysfunkcjom w rodzinach, w których rodzice nadużywają alkoholu, pracownicy socjalni kierują wnioski do Gminnej Komisji ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Nowym Dworze Gdańskim. W 2024r skierowano łącznie 9 tego typu wniosków. W roku sprawozdawczym wpłynęło łącznie 25 wniosków do Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Nowym Dworze Gdańskim.

Osoby zmagające się z nadużywaniem alkoholu, substancji psychoaktywnych lub innych uzależnień korzystają z sesji terapeutycznych w Ośrodku Uzależnień i Współuzależnienia w Nowym Dworze Gdańskim. Jak przedstawia poniższa tabela sesje terapeutyczne z roku na rok cieszą się rosnącym zainteresowaniem, co może być wynikiem większej świadomości społecznej na temat problemów związanych z nałogami. Trend wzrostowy dotyczy zarówno terapii indywidualnych, jak i grupowych, które stają się coraz bardziej dostępne.

Tabela nr 7 Ogólna liczba sesji terapeutycznych w latach 2022-2024 w Nowym Dworze Gdańskim

Rodzaj terapii	Ogółem liczba sesji terapeutycznych w danym roku		
	Rok 2022	Rok 2023	Rok 2024
Sesja diagnostyczna	214	263	307
Sesja terapii indywidualnej	583	678	755
Sesja terapeutyczna	515	466	486
Sesja terapii grupowej	91	96	99
Ogółem	1403	1503	1647

Źródło danych: Urząd Miejski Nowy Dwór Gdański

Zjawisko uzależnień oraz udział w sesjach terapeutycznych różni się w zależności od płci, co wynika zarówno z czynników biologicznych, jak i społeczno-kulturowych. Kobiety i mężczyźni często inaczej doświadczają uzależnień, mają różne przyczyny sięgania po substancje lub zachowania kompulsywne, a także odmiennie reagują na proces leczenia.

Kobiety częściej sięgają po substancje psychoaktywne w odpowiedzi na stres, depresję, lęk czy traumatyczne doświadczenia, takie jak przemoc domowa czy wykorzystywanie seksualne.

Kobiety zazwyczaj szybciej rozwijają uzależnienie (tzw. efekt teleskopowy), a jednocześnie częściej doświadczają wstydu i społecznego piętna związanego z nałogiem, co może opóźniać decyzję o podjęciu terapii.

Mężczyźni częściej uzależniają się od substancji stymulujących, alkoholu oraz hazardu, a ich uzależnienia często mają związek z ryzykiem, impulsywnością oraz potrzebą osiągnięcia sukcesu lub odreagowania presji społecznej.

W przeciwieństwie do kobiet, mężczyźni rzadziej sięgają po używki z powodów emocjonalnych – częściej robią to dla poprawy wydajności, ucieczki od rzeczywistości lub pod wpływem grupy rówieśniczej.

Tabela 8 Liczba osób uczestniczących w sesjach terapeutycznych w latach 2022-2024 w Nowym Dworze Gdańskim

Płeć	Liczba osób uczestniczących w sesjach terapeutycznych w poszczególnych latach		
	Rok 2022	Rok 2023	Rok 2024
Kobiety	161	218	259
Mężczyźni	917	1129	1483
Ogółem	1078	1347	1742

Źródło danych: Urząd Miejski Nowy Dwór Gdański

Jak wynika z powyższej tabeli, wśród osób uzależnionych i korzystających z terapii zdecydowanie przeważają mężczyźni. Prawdopodobnie przyczyną tego stanu rzeczy jest większa tolerancja społeczna wobec nadużywających alkoholu mężczyzn niż kobiet. Ponadto wydaje się, że kobiety uzależnione rzadziej zgłaszają się na terapię. Chociaż zarówno kobiety, jak i mężczyźni mogą skutecznie korzystać z terapii uzależnień, ich potrzeby i podejście do leczenia różnią się. Trendy wzrostowe w terapii uzależnień wynikają nie tylko ze wzrostu liczby osób szukających pomocy, ale także z coraz lepszego dopasowania metod leczenia do płci, wieku i indywidualnych doświadczeń pacjentów.

W ramach wzmocnienia funkcji rodziny Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna realizuje zadania poprzez diagnozowanie problemów dzieci, terapię indywidualną, grupy wsparcia, poradnictwo i doradztwo zawodowe. Poradnia Pedagogiczno – Psychologiczna inicjują spotkania oraz zajęcia z rodzicami dzieci objętych różnymi terapiami np.:

- terapią logopedyczną
- terapią autystyczną
- oraz inne

Bardzo istotnym zadaniem są konsultacje i porady dla rodziców. Konsultacje przeprowadzane są na wniosek rodziców, natomiast porady odbywają się bez wniosku. Występuje szeroki wachlarz problemów zgłaszanych bądź zdiagnozowanych. Do najczęstszych należą: samookaleczenie, myśli samobójcze, trudności w relacjach z rówieśnikami, depresja, trudna sytuacja rodzinna, niepełnosprawność, zachowania agresywne, zachowania lękowe, zachowania ryzykowne, trudności dydaktyczne itp.

ANALIZA SWOT

Opracowana diagnoza, a także potrzeby i oczekiwania zgłaszane przez osoby działające w obszarze wsparcia rodziny umożliwiły sporządzenie analizy SWOT, która określa mocne i słabe strony, a także szanse i zagrożenia systemu wsparcia rodziny w Gminie Nowy Dwór Gdański.

Mocne strony	Słabe strony
1.Obowiązujące akty prawne i programy oraz strategię. 2.Zwiększenie kompetencji kadr odpowiedzialnych za wspieranie rodzin z dziećmi. 3.Zatrudnienie asystenta rodziny. 4.Dobra współpraca z instytucjami: służbą zdrowia, policją, placówkami oświatowymi, Sądem, Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie, Gminną Komisją Rozwiązywania	1.Bierna postawa wobec problemów występujących w rodzinie, niechęć do nawiązywania współpracy z placówkami niosącymi pomoc w tym zakresie. 2. Mała świadomość i wiedza społeczna na temat wspierania rodziny i pieczy zastępczej. 3.Niewystarczająca liczba specjalistów pracy z rodziną. 4.Problemy ekonomiczne rodzin.

<p>Problemów Alkoholowych, Poradnię Psychologiczno – Pedagogiczną.</p> <p>5.Oferta wsparcia psychologicznego i terapeutycznego dla rodzin i osób przeżywających problemy.</p> <p>6.Poparcie działań i współpraca z samorządem gminnym.</p> <p>7.Znajomość problemu i dobrze działające służby zajmujące się profilaktyką i wsparciem rodzin zagrożonych wykluczeniem społecznym.</p> <p>8.Zabezpieczenie w budżecie środków na realizację zadań z zakresu wspierania rodziny i pieczę zastępczą.</p> <p>9. Powoływanie grup diagnostyczno- pomocowych realizujących indywidualny plan pomocy rodzinom dotkniętym przemocą.</p> <p>10. Funkcjonowanie placówki wsparcia dziennego.</p> <p>11.Funkcjonowanie rodzin wspierających.</p>	<p>5. Niska świadomość w wypełnianiu ról opiekuńczo-wychowawczych.</p> <p>6.Niechęć do udziału w zajęciach edukacyjnych, grupach wsparcia i innych inicjatywach integracyjnych podnoszących kompetencje.</p> <p>7.Niski poziom aktywności klientów pomocy społecznej w zakresie wykorzystania własnych zasobów i możliwości w przewyżnianiu sytuacji kryzysowych.</p> <p>8. Brak mieszkań chronionych/mieszkań socjalnych.</p> <p>9. Ograniczony dostęp do specjalistów, np.: psychiatrów dziecięcych, psychologów, terapeutów.</p>
<p>Szanse</p>	<p>Zagrożenia</p>
<p>1.Aktywność samorządu gminy w osiągnięciu standardów ustalonych zapisami ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.</p> <p>2. Edukacja rodziców, w szczególności poprzez radzenie sobie ze stresem, agresją bezradnością, zarządzanie budżetem domowym.</p> <p>3. Wzmocnienie współpracy pomiędzy instytucjami wspierającymi rodzinę.</p> <p>4. Realizacja rządowych programów i możliwość pozyskiwania funduszy unijnych.</p> <p>5. Rosnące wsparcie finansowe dla rodzin o charakterze socjalnym.</p> <p>6. Współpraca rodzin dysfunkcyjnych z asystentem rodziny.</p> <p>7. Rozwój pracy socjalnej z rodzinami i dziećmi.</p> <p>8.Możliwość dalszego podnoszenia kwalifikacji przez pracowników MGOPS w Nowy Dwór Gdański.</p> <p>9.Zagospodarowanie czasu wolnego dzieci i młodzieży m.in. poprzez funkcjonowanie świetlicy.</p>	<p>1.Wielopokoleniowość rodzin korzystających z pomocy.</p> <p>2.Wzrost kosztów utrzymania rodzin.</p> <p>3.Niskie kompetencje opiekuńczo –wychowawcze.</p> <p>4.Występowanie zjawisk patologicznych takich jak: agresja, przemoc w rodzinie, uzależnienia od alkoholu i środków odurzających.</p> <p>5.Wzrost dostępności substancji psychoaktywnych dla dzieci i młodzieży.</p> <p>6.Występowanie zjawiska osłabienia autorytetu rodziny i więzi międzypokoleniowych.</p> <p>7.Występowanie zjawiska przerzucania odpowiedzialności za wychowanie dzieci na inne podmioty i instytucje.</p> <p>8.Bezradność i bierność rodzin w rozwiązywaniu własnych problemów, roszczeniowość postaw, niechęć do współpracy.</p> <p>9.Stereotypowe postrzeganie Ośrodka Pomocy Społecznej jako instytucji przyznającej jedynie świadczenia pieniężne.</p> <p>10. Wzrost patologicznych zachowań wśród dzieci i młodzieży.</p>

Powyższa analiza SWOT została skonstruowana w oparciu o stan wiedzy i doświadczenie pracowników MGOPS w Nowym Dworze Gdańskim oraz osób zajmujących się pomocą rodzinie. Ciągły monitoring spraw związanych z pomocą społeczną, znajomość występowania problemów i tematyki związanej z szeroko rozumianą polityką prorodzinną i społeczną pozwoliło na wyodrębnienie przedstawionych w analizie słabych i mocnych stron, jak również szans i zagrożeń. Z analizy SWOT wynika, że posiadane zasoby powinny stanowić solidną podstawę do skutecznych działań w przyszłości i wyznaczają kierunki działań na kolejne lata.

ODBIORCY PROGRAMU

Adresatami programu są w szczególności:

1. Rodziny, w tym niewydolne wychowawczo, niezaradne życiowo,
2. Rodziny żyjące w ubóstwie, w tym dotknięte bezrobociem,
3. Rodziny dotknięte przemocą,
4. Dzieci i młodzież zagrożona niedostosowaniem społecznym,
5. Rodziny z problemem długotrwałej choroby i niepełnosprawność.

Program skierowany jest przede wszystkim do wszystkich rodzin wychowujących dzieci na terenie Gminy Nowy Dwór Gdański, w szczególności tych przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej oraz zagrożonych umieszczeniem dzieci w pieczy zastępczej. Program adresowany jest również do rodzin, którym Sąd ograniczył władzę rodzicielską lub które zostały pozbawione władzy rodzicielskiej, a także tych których dzieci przebywają już w pieczy zastępczej. Jego realizacja polegać będzie na zasadach współdziałania w koalicji z partnerami środowiska lokalnego, tj. instytucje państwowe, samorządowe, służba zdrowia, organizacje pozarządowe oraz innymi podmiotami, które specjalizują się w działaniach na rzecz dziecka i rodziny. Dzięki wspólnie podejmowanym działaniom dopracowane zostaną odpowiednie warunki i możliwości do wszechstronnej i skutecznej pomocy rodzinie.

LOKALNY SYSTEM WSPIERANIA RODZINY

Miasto prowadzi wiele inicjatyw na rzecz wspierania rodzin, szczególnie rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu swoich funkcji. Inicjatywy skierowane są na promocję wartości rodzinnych oraz umacnianie rodziny. W procesie wspierania rodzin uczestniczą przedszkola, szkoły, organizacje pozarządowe oraz instytucje i placówki działające w obszarze pomocy społecznej, kultury, sportu i rekreacji.

W zakresie poradnictwa i interwencji, związanych z przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie, profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych, przeciwdziałaniem narkomanii oraz służących wzmocnieniu opiekuńczych i wychowawczych kompetencji rodziców/opiekunów dzieci, prowadzone są następujące formy działań:

1. Działania Zespołu Interdyscyplinarnego ds. przeciwdziałania przemocy domowej.
2. Funkcjonowanie Powiatowe Ośrodka Interwencji Kryzysowej przy ul. Warszawskiej 52 w Nowym Dworze Gdańskim, w którym prowadzone są dyżury prawnika, psychologa i pracownika socjalnego.

3. Działalność Gminnej Komisji ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. Komisja pełni funkcję doradczo – konsultacyjne oraz podejmuje czynności w celu zobowiązania osoby uzależnionej, będącej często sprawcą-przemocy, do poddania się leczeniu odwykowemu.
4. Prowadzenie zajęć terapeutycznych (indywidualnych i grupowych) dla uzależnionych od alkoholu, w Ośrodku Terapii Uzależnień i Współuzależnienia przy ulicy Sienkiewicza 17 w Nowym Dworze Gdańskim.
5. Działania wspierające i interwencyjne pracowników socjalnych MGOPS.
6. Prowadzenie dożywiania dzieci w przedszkolach i uczniów w szkołach. Miejsko- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Nowym Dworze Gdańskim w ramach programu wieloletniego, „Posiłek w szkole i w domu”, pokrywa koszty posiłków w szkołach i przedszkolach na terenie miasta i gminy Nowy Dwór Gdański dla dzieci z rodzin wymagających wsparcia.
7. Działania pedagogów i psychologów w szkołach.
8. Prowadzenie działań edukacyjnych, opiekuńczych i wychowawczych służących wzmocnieniu kompetencji rodziców, w rodzinach zagrożonych przemocą, przez szkoły, placówki, instytucje oraz organizacje pozarządowe prowadzące działania na rzecz wspierania rodziny.
9. Prowadzenie zajęć terapii integracji sensorycznej „Nasze Dzieci” przy ulicy Wyszyńskiego 9 w Nowym Dworze Gdańskim.
10. Realizacja rządowego programu „Za życiem”, wspierający kobiety w ciąży i ich rodziny.
11. Organizacja wypoczynku zimowego i letniego dla dzieci i młodzieży szkolnej.
12. Realizacja stypendium szkolnego dla dzieci z rodzin o niskim dochodzie.
13. Organizacja imprez szkolnych, w przedszkolach i w świetlicach profilaktycznych, z udziałem rodziców i opiekunów dzieci.
14. Działania wspierające aktywizację zawodową: prace interwencyjne, roboty publiczne.
15. Funkcjonowanie Warsztatów Terapii Zajęciowej, które prowadzą działania na rzecz osób niepełnosprawnych, w celu rewalidacji, rehabilitacji i poprawy ich funkcjonowania w społeczeństwie.
16. Funkcjonowanie Żuławskiego Klubu Seniora.

CELE PROGRAMU

Głównym celem Programu jest rozwijanie systemu wsparcia dla rodzin w Gminie Nowy Dwór Gdański, sprzyjających prawidłowemu funkcjonowaniu rodziny, ze szczególnym uwzględnieniem potrzeb rodzin przejawiających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo- wychowawczych.

Cele szczegółowe:

- zapewnienie rodzinom poczucia bezpieczeństwa socjalnego i stabilizacji,
- wspieranie rodzin przeżywających trudności opiekuńczo-wychowawcze,
- podnoszenie jakości i efektywności usług na rzecz wspierania rodziny.

Cele realizowane będą poprzez działania, mające przywrócić rodzinie prawidłowe funkcjonowanie w sferze opiekuńczo-wychowawczej oraz pełnienia ról społecznych. Praca z rodziną będzie połączona z jej własną aktywnością. Istotną kwestią jest wsparcie rodziny na etapie pojawienia się problemów oraz eliminowania

sytuacji, kiedy dziecko musi opuścić rodzinę naturalną. W przypadku umieszczenia dziecka w pieczy zastępczej – stworzenie możliwości powrotu do rodziny naturalnej.

Poniższa tabela prezentuje działania zawierające się w poszczególnych celach szczegółowych, realizatorów oraz wskaźniki osiągnięcia zamierzonego celu:

Cel szczegółowy 1		
Zapewnienie rodzinom poczucia bezpieczeństwa socjalnego i stabilizacji		
Działania	Realizatorzy	Wskaźniki
1. Udzielanie rodzinom będącym w trudnej sytuacji życiowej pomocy finansowej i rzeczowej	Miejsko Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej	Liczba rodzin objęta pomocą społeczną i korzystająca z zasiłków rodzinnych, funduszu alimentacyjnego.
2. Zapewnianie dzieciom i młodzieży pomocy w postaci posiłków w ramach programu „Posiłek w szkole i w domu”	Miejsko Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej	Liczba osób korzystających z posiłków w ramach Programu
3. Zapewnienie poradnictwa rodzinnego, prawnego, w zakresie uzależnień dla rodzin przeżywających trudności opiekuńczo - wychowawcze	Miejsko Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, oświat, terapia uzależnień	Liczba osób korzystających z poradnictwa oraz liczba udzielonych porad
4. Poradnictwo i praca socjalna na rzecz rodzin z dziećmi świadczona przez pracowników MGOPS	Miejsko Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej	Liczba osób objętych wsparciem
5. Monitorowanie sytuacji edukacyjnej dzieci z rodzin dysfunkcyjnych	Miejsko Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, Placówki oświatowe.	Liczba dzieci objętych wsparciem
6. Motywowanie członków rodziny do podejmowania działań na rzecz niwelowania własnych dysfunkcji np. podjęcie terapii leczenia uzależnień, terapii dla ofiar i sprawców przemocy domowej	Miejsko Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, Zespół Interdyscyplinarny, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Ośrodek interwencji Kryzysowej	Liczba osób objętych wsparciem
Cel szczegółowy 2		
wspieranie rodzin przeżywających trudności opiekuńczo-wychowawcze		
Działania	Realizatorzy	Wskaźniki
1. Zapewnienie usługi asystenta rodziny	Miejsko Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej	Liczba rodzin objętych wsparciem asystenta rodziny
2. Prowadzenie i rozwój świetlic środowiskowych	Miejsko Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, Żuławski Ośrodek Kultury	Liczba placówek wsparcia dziennego

3. Promowanie i wspieranie działań na rzecz wyrównywania szans edukacyjnych dzieci i młodzieży	Miejsko Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, Placówki oświatowe, Żuławski Ośrodek Kultury, Poradnia Psychologiczno -Pedagogiczna	Liczba dzieci objętych wsparciem
4. Wsparcie rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo - wychowawczych	Miejsko Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej	Liczba rodzin objętych wsparciem
5. Objęcie wsparciem rodzin dotkniętych przemocą, problemem uzależnienia	Miejsko Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, Zespół Interdyscyplinarny, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, Ośrodek Interwencji Kryzysowej	Liczba rodzin objętych wsparciem
6. Prowadzenie monitoringu sytuacji dziecka z rodziny zagrożonej kryzysem lub przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej w celu zapobiegania umieszczeniu dziecka w pieczy zastępczej	Miejsko Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, Placówki oświatowe, kuratorzy sądowi	Liczba dzieci i rodzin objętych wsparciem

Cel szczegółowy 3

podnoszenie jakości i efektywności usług na rzecz wspierania rodziny

Działania	Realizatorzy	Wskaźniki
1. Podnoszenie kompetencji poprzez udział w szkoleniach członków Zespołu Interdyscyplinarnego	Zespół Interdyscyplinarny	Liczba osób biorących udział w szkoleniu
2. Zapewnienie dostępu do szkoleń dla pracowników socjalnych i asystenta rodziny	Miejsko Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej	Liczba szkoleń, liczba osób biorących udział w szkoleniu
3. Udzielanie informacji o możliwościach i perspektywach poprawy swojej sytuacji oraz o instytucjach świadczących pomoc na rzecz rodziny	Miejsko Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, Zespół Interdyscyplinarny, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, Ośrodek Interwencji Kryzysowej, placówki oświatowe	Liczba udzielonych informacji, liczba rodzin objętych wsparciem
4. Współpraca z organizacjami pozarządowymi i kościelnymi oraz instytucjami zajmującymi się pomocą dziecku i rodzinie	Miejsko Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej	Liczba organizacji i instytucji współpracujących

REALIZATORZY PROGRAMU

Założenia Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2025 – 2027 w gminie Nowy Dwór Gdański powinny realizować podmioty, instytucje oraz organizacje, które w ramach swoich kompetencji posiadają obowiązek bądź możliwość wspierania rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych.

Do zasobów instytucjonalnych należą:

1. Miejsko – Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Nowym Dworze Gdańskim,
2. Zespół Interdyscyplinarny w Nowym Dworze Gdańskim,
3. Gminna Komisja ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Nowym Dworze Gdańskim,
4. Szkoła Podstawowa Nr 1 w Nowym Dworze Gdańskim,
5. Szkoła Podstawowa Nr 2 w Nowym Dworze Gdańskim,
6. Zespół Szkolno - Przedszkolny w Kmiecinie,
7. Zespół Szkolno - Przedszkolny w Marzęcinie,
8. Szkoła Podstawowa w Lubieszewie,
9. Przedszkole Miejskie Nr 4 w Nowym Dworze Gdańskim,
10. Liceum Ogólnokształcące w Nowym Dworze Gdańskim,
11. Zespół Szkół w Nowym Dworze Gdańskim,
12. Specjalny Ośrodek Szkolno – Wychowawczy w Nowym Dworze Gdańskim,
13. Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna w Nowym Dworze Gdańskim,
14. Powiatowy Ośrodek Interwencji Kryzysowej w Nowym Dworze Gdańskim,
15. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Nowym Dworze Gdańskim,
16. Zespół Kuratorskiej Służby Sądowej w Nowym Dworze Gdańskim,
17. Komenda Powiatowa Policji w Nowym Dworze Gdańskim,
18. Powiatowe Centrum Zdrowia w Malborku - Szpital w Nowym Dworze Gdańskim,
19. Urząd Miasta i Gminy Nowy Dwór Gdański,
20. Biblioteka Publiczna Miasta i Gminy Nowy Dwór Gdański,
21. Żuławski Ośrodek Kultury w Nowym Dworze Gdańskim,
22. Powiatowy Urząd Pracy w Nowym Dworze Gdańskim,
23. Przedszkole Niepubliczne „Wesołe Smerfiki”, ul. Dąbrowskiego w Nowym Dworze Gdańskim,
24. Przedszkole Niepubliczne Nr 1, ul. Kościuszki w Nowym Dworze Gdańskim,
25. Przedszkole Niepubliczne „Calineczka”, ul. Kościuszki w Nowy Dworze Gdańskim,
26. Klub Malucha - Bajkowa Akademia, ul. Brzechwy w Nowym Dworze Gdańskim,

EWALUACJA PROGRAMU

Ewaluacja programu będzie oparta na gromadzeniu, analizie i interpretacji danych. Zostaną one pozyskane od wszystkich podmiotów odpowiedzialnych za pracę na rzecz dziecka i rodziny. Uzyskane dane pozwolą na ocenę wartości programu oraz pomogą w dalszym planowaniu, realizacji i rozwoju jego działań. Ewaluacja będzie miała charakter usprawniający i wskazujący kierunki ewentualnych zmian w zapisach programowych. Pozwoli na sprawdzenie efektywności i skuteczności przyjętych założeń oraz sposobu wydatkowania środków przeznaczonych na ich realizację.

Przewidywane efekty programu:

Zintegrowanie działań na rzecz dzieci i rodzin biologicznych, zagrożonych wykluczeniem społecznym,

- 1) Zwiększenie umiejętności opiekuńczo- wychowawczych rodziców, oraz ich aktywizacja społeczno- zawodowa,
- 2) Zahamowanie wzrostu liczby dzieci kierowanych do różnych form pieczy zastępczej,
- 3) Wzmocnienie wartości rodzinnych.

ŹRÓDŁA FINANSOWANIA PROGRAMU

Zadania ujęte w Gminnym Programie Wspierania Rodziny na lata 2025-2027 będą realizowane i wdrażane zgodnie z możliwościami finansowymi gminy Nowy Dwór Gdański.

Środki będą pochodzić głównie z budżetu samorządu gminnego i jego jednostek organizacyjnych. Zadania ujęte w Programie mogą być także finansowane ze źródeł zewnętrznych przewidzianych prawnie.

MONITOROWANIE PROGRAMU

Gminny Program Wspierania Rodziny jest dokumentem otwartym i będzie podlegał ewaluacji w zależności od występujących potrzeb. Monitoring programu polegał będzie na zbieraniu danych dotyczących zrealizowanych zadań oraz wcześniej ustalonych działań w oparciu o diagnozę problemu społecznego od podmiotów zaangażowanych w jego realizację. Celem monitorowania jest sprawdzenie czy założone cele zostały osiągnięte i w jakim stopniu. Dane zawarte w monitoringu umożliwią dokonywanie bieżących zmian, jeśli zajdzie taka potrzeba. Zgodnie z art. 179 ustawy o wspieraniu rodziny i pieczy zastępczej co roku w terminie do 31 marca Dyrektor Miejsko - Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Nowym Dworze Gdańskim będzie składał Radzie Gminy Nowy Dwór Gdański sprawozdanie z realizacji programu (wraz ze sprawozdaniem rocznym z działalności ośrodka) oraz przedstawiał potrzeby związane z jego realizacją.

PODSUMOWANIE

Gminny Program Wspierania Rodziny w Gminie Nowy Dwór Gdański na lata 2025 - 2027 zakłada stworzenie optymalnych warunków dla poprawy jakości życia rodzin, w szczególności dzieci. Wsparcie rodziny będzie miało charakter profilaktyczny, ochronny, a rodzinie w pierwszej kolejności zostaną stworzone możliwości samodzielnego zmierzenia się ze swoimi problemami. Niezbędne jest systematyczne podnoszenie świadomości społecznej w zakresie przyczyn i skutków dysfunkcji oraz promowanie rodzinnego stylu życia. Tylko wtedy można zwiększyć jej szanse na prawidłowe funkcjonowanie w środowisku oraz wykorzystanie własnej aktywności i wewnętrznego potencjału w celu zdobywania nowych umiejętności. Aby osiągnąć zamierzone cele w realizację programu powinny włączyć się aktywne instytucje, placówki i organizacje, które swoimi działaniami, wspierają dzieci i rodziny. Spodziewanym efektem realizacji programu ma być polepszenie sytuacji dziecka i rodziny, zwiększenie poczucia bezpieczeństwa socjalnego, ograniczenie patologii społecznej, zminimalizowanie negatywnych zachowań oraz stworzenie skutecznego systemu wsparcia dla rodziny i dziecka.

Uzasadnienie

Zgodnie z art. 176 pkt 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (t. j. Dz. U. z 2025 r. poz. 49) do zadań własnych gminy należy opracowanie i realizacja 3 – letnich gminnych programów wspierania rodziny. Rada gminy, biorąc pod uwagę potrzeby związane z realizacją zadań z zakresu wspierania rodziny, uchwała gminne programy wspierania rodziny (art. 179 ust. 2 wyżej wymienionej ustawy o wspieraniu rodziny i pieczy zastępczej). Gminny Program Wspierania Rodziny stanowi kontynuację Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2022-2024 przyjętego uchwałą Nr 364/XLIX/2022 Rady Miejskiej w Nowym Dworze Gdańskim z dnia 28 kwietnia 2022 r., przy czym kładzie szczególny nacisk na wsparcie rodziny, które powinno mieć charakter kompleksowy, spójny oraz dostosowany do potrzeb konkretnej rodziny.

Celem strategicznym Programu jest dalszy rozwój zintegrowanego wsparcia na rzecz rodzin zagrożonych lub przeżywających trudności w szczególności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych. Cel strategiczny będzie realizowany przez kształtowanie prawidłowych wzorców funkcjonowania rodziny, tworzenie nowych oraz doskonalenie dotychczasowych form pomocy rodzinie, aktywizowanie społeczności do harmonijnej współpracy na rzecz rodziny, pomoc w opiece i wychowaniu dziecka, wspieranie rodzin przez asystentów rodziny.

Priorytetem w prowadzeniu wsparcia dla rodzin jest utrzymanie systemu rodzinnego w całości, przy kierowaniu się nadrzędną zasadą dobra dziecka. Program będą realizować podmioty, instytucje oraz organizacje, które w ramach swoich kompetencji posiadają obowiązek bądź możliwość wspierania rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych.

Zadania ujęte w Gminnym Programie Wspierania Rodziny na lata 2025-2027 będą realizowane i wdrażane zgodnie z możliwościami finansowymi gminy Nowy Dwór Gdański.

Środki będą pochodzić głównie z budżetu samorządu gminnego. Zadania ujęte w Programie mogą być także finansowane ze źródeł zewnętrznych przewidzianych prawnie.

Projekt uchwały przedkłada Burmistrz Nowego Dworu Gdańskiego.